

**LIETUVOS BURIUOTOJŲ
SĄJUNGA**

**LITHUANIAN YACHTING
UNION**

Juridinio asmens kodas: 191691646, adresas: A. Goštauto g. 40A, Vilnius
el.p. info@lbs.lt, www.lbs.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188639874

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2018-10-19 Nr. 150

I 2018-10-05 Nr. 2-13523

DĖL PASIŪLYMŲ IR PASTABŲ TEISĖS AKTO PROJEKTUI NR. 18-11561

2018 m. spalio 5 d. per TAIS kartu su kitomis institucijomis gavome pastaboms ir pasiūlymams teikti teisės akto projektą Nr. 18-11561 "Dėl Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 4, 13, 16, 18, 19, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo ir kodekso papildymo 16(1), 16(2) ir 24(1) straipsniais įstatymo projekto" (toliau – projektas), kuriam išvados vadovaujantis Lietuvos Vyriausybės darbo reglamento nuostatomis turi būti pateiktos nuo 2018-10-05 iki 2018-10-23 imtinai, o ne iki 2018-10-12, kaip buvo nustatyta teikimo lydraštyje.

Susipažinę su pateiktu projektu ir projektą lydinčiais dokumentais, 2018-10-11 raštu Nr. 140 „Dėl pasiūlymų ir pastabų teikimo termino teisės akto projektui Nr. 18-11561“ informavome, kad netinkamai buvo nustatytas pastabų ir pasiūlymų teikimo terminas. Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 27 punktą nustato, kad: „Išvadas teikiantys subjektai privalo pateikti savo išvadas dėl jiems pateiktų teisės aktų projektų <...> kai pateikiami dideli (10 ar daugiau puslapių) ir (ar) sudėtingi teisės aktų projektai (nustatantys naują teisinį reguliavimą ar iš esmės jį keičiantys), – ne vėliau kaip per 12 darbo dienų.“ Pastebėtina, kad vien šio projekto apimtis yra 17 puslapių be lydimųjų dokumentų, o taip pat tai, kad šiuo projektu iš esmės siūloma keisti reguliavimą dėl burinių jachtų laivavedžių rengimo, egzaminavimo ir diplomavimo, ko ankstesnėje projekto versijoje nebuvo, keisti reguliavimą dėl burinių jachtų techninių apžiūrų atlikimo. Vertinant pakeitimų turinį ir kiekį, o taip pat projekto apimtį, nepaisant nurodyto lydraštyje argumento, kad tik atsižvelgiama į pastabas, iš tiesų iš esmės siūlant keisti reguliavimą, teikimo terminas privalo būti taikomas 12 d. d., todėl Lietuvos buriuotojų sąjungos teikiamos išvados, pastabos ir pasiūlymai yra teikiami laiku, teisės aktų reglamentuotais terminais.

Susipažinę su pateiktu projektu ir projektą lydinčiais dokumentais, teikiame apibendrintas pastabas dėl siūlomo naujo reglamentavimo, kurio dalis nuostatų yra teikiamos derinti pirmą kartą ir nebuvo derintos anksčiau:

1. Dėl Projekto 7 str. teikiamame 19 str. pakeitime išbrauktos nuostatos, esančios šiuo metu Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso (toliau – VVTK) 19 str. 4 d.: „4. Burinių jachtų laivavedžių diplomus ir kitus pažymėjimus išduoda Lietuvos buriuotojų sąjungos patvirtintos kvalifikacinės komisijos. Diplomų, kvalifikacijos liudijimų ir pažymėjimų išdavimo sąlygas ir tvarką nustato Burinių jachtų laivavedžių diplomavimo

taisyklės, kurias, suderinusi su Transporto saugos administracija, tvirtina Lietuvos buriuotojų sąjunga.“

1.1. Toks pakeitimas iš esmės eliminuoja Lietuvos buriuotojų sąjungą kaip „skėtinę“ organizaciją, kuri šiandienai yra sukūrusi visą mokymo įstaigų atestavimo, mokymų egzaminavimo, diplomavimo sistemą. Pastebėtina, kad visame pasaulyje burinių jachtų laivavedžių savivalda vyksta per ne valstybės įstaigas, t.y. ne viešo administravimo subjektus. LBS mokymo sistemą kūrė kaip analogiją stipriausiai Europoje Karališkosios buriuotojų asociacijos (angl. Royal Yachting Association) veiklos modeliui. Vykdamas šį procesą buvo atsižvelgta į pirmojo LBS teisės aktų peržiūros etapo metu gautas įvairių institucijų pastabas ir pasiūlymus bei analogiškai tokios burinių jachtų laivavedžių rengimo, egzaminavimo ir diplomavimo sistemos yra ir kitose Europos šalyse, kurių gerą patirtį analizavo ir nacionalinę sistemą kūrė LBS: tai Lenkija, Vokietija, Danija, Suomija, Latvija, Estija ir kitos šalys, iš kurių dalis jau bendradarbiauja su LBS, kuri dalinantis gerą patirtimi su analogiškais organizacijomis Šiaurės Europos tokių asociacijų suvažiavimų ir renginių metu buvo pripažinta kaip pavyzdinė skaidrią, nepriklausomą ir efektyvią visų procesų sistemą įgyvendinusia organizacija.

1.2. Manome, kad toks pakeitimas yra nepagrįstas, iš pagrindų keičiantis bei naikinant visą sukurta ir veikiančią sistemą valstybės lygiu, o svarbiausia – neturintis įrankių, priemonių, kaštų, o svarbiausia – reikiamos itin siauros specializacijos aukštos kvalifikacijos ir ilgametės patirties žmoniškųjų resursų, galinčių užtikrinti tokią kokybę ir reikalavimų įgyvendinimą, ko pasekmė – būtų užtikrinamas tinkamas ir aukštos kokybės mokymo, egzaminavimo procesas, teikiama svarba žmonių sveikatai ir saugumui buriuojant vidaus, pakrančių vandenyse, o juo labiau – jūrose ir vandenynuose, kur pagalbos iš esmės sunku arba nėra galimybių gauti.

1.3. Taip pat pažymėtina, kad argumentas, jog LBS turi nepagrįstai suteiktus įgaliojimus, tačiau neturėtų teisės vykdyti viešojo administravimo funkcijas yra neišdiskutuotas, kadangi LBS nėra vienintelė organizacija, kuri vykdo tam tikras viešojo administravimo funkcijas ir išduoda valstybės mastu galiojančius saugiųjų dokumentų blankus – diplomus, tarptautinius kvalifikacijos liudijimus bei radijo ryšio operatoriaus pažymėjimus. Viešojo administravimo funkcijas vykdo ir kitos organizacijos Lietuvoje, pvz. Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos išduodami prekių žymėjimo kodus (barkodus), kuriais žymimos prekės. **Lietuvos auditorių rūmai, kurių teisinė forma yra asociacija, analogiškai buriuotojų sąjungai,** yra viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – vienyti visus atestuotus auditorius, koordinuoti jų veiklą, atstovauti jų interesams ir tenkinti kitus viešuosius interesus. Lietuvos auditorių rūmų **veikla** apima taip pat viešojo sektoriaus įgaliojimus:

- Tarptautinės buhalterijų federacijos patvirtintų Tarptautinių audito ir kitų profesinių standartų, Buhalterijų profesionalų etikos kodekso vertimas bei aiškinimas ir audito atlikimo metodikos rengimas.
- Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų organizavimas. Auditoriaus pažymėjimų išdavimas.
- Auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų ir auditoriaus padėjėjų mokymų organizavimas.
- Auditorių ir audito įmonių veiklos priežiūra.
- Įmonių įrašymas į audito įmonių sąrašą, audito įmonių išbraukimas iš audito įmonių sąrašo.
- Auditorių interesų gynimas ir atstovavimas valstybinės valdžios ir valdymo institucijose.
- Pasiūlymų dėl teisės aktų, reglamentuojančių auditą ir apskaitą, teikimas.

1.4. Pažymėtina ir tai, kad atitinkamai po oficialaus suderinimo su būtinomis institucijomis (tuometine Lietuvos saugios laivybos administracija, LR susisiekimo ministerija, Vyriausiojo archyvaro tarnyba, LR prezidento kanceliarija, STT), Burinių jachtų diplomavimą, kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų išdavimą, prašymų pateikimo tvarką, mokesčių

dydžius ir kitus patvirtintus teisės aktus, kaip ir mokymo įstaigų akreditavimo nuostatus, LBS paskelbė LR teisės aktų registre LR teisėkūros pagrindų įstatyme nustatyta tvarka.

1.5. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad vienareikšmiškai ir tik lingvistiškai, nevertinant pasaulinės gerosios praktikos, siekiamo tikslo ir priemonių panaikinti šią nuostatą dėl LBS suteiktų įgaliojimų siekiant įgyvendinti tik nuostatas dėl sisteminio viešojo administravimo funkcijas vykdančių įstaigų, įmonių ir organizacijų valdymo yra neproporcinga, neracionali, neefektyvi ir neekonomiška dėl iš tokio pakeitimo kilsiančių ekonominio, finansinio, žmogiškųjų resursų bei kito pobūdžio, įskaitant turinių resursų kilmės poreikių, kurie rengiant projektą, akivaizdu, nebuvo tinkamai vertinti. Atsižvelgiant į nurodytus argumentus, siūlome atsisakyti šio pakeitimo ir palikti VVTK nuostatas dėl LBS turimų įgaliojimų bei atitinkamai pakeisti papildant naujomis nuostatomis dėl įpareigojimų mokymo įstaigų akreditavimo ir techninių apžiūrų atlikimo srityse.

2. Dėl projektu keičiamo 18 str. 3 d. ir susijusių pakeitimų

2.1. Be aukščiau nurodytų argumentų dėl jau pabaigtų teisėkūros etapų ir argumentų, kodėl tokie pakeitimai nėra tinkami, pažymėtina, jog esamas teisinis reglamentavimas nustato, jog mokymo programos tvirtinamos LBS Tarybos nutarimu, jos skelbiamos viešai www.lbs.lt, visos mokymo įstaigos jomis vadovaujasi rengdamos laivavedžius ir ruošiantis akredituoti mokyklą ir/ar programą.

2.2. Šiuo metu mokymo įstaigas akredituoja LBS, jau yra išduotų akreditavimo liudijimų vadovaujantis Mokymo įstaigų, rengiančių burinių jachtų laivavedžius, akreditavimo nuostatais, patvirtintais LBS prezidento 2018-06-13 įsakymu Nr. 34 „Dėl Mokymo įstaigų, rengiančių burinių jachtų laivavedžius, akreditavimo nuostatų patvirtinimo“, kurie yra skelbiami TAR.

2.3. Kaip ir prieš tai nurodytajame punkte, akivaizdu, kad siūlomi pakeitimai iš esmės yra neprivalomi, nes yra neproporcingi, netikslingi dėl visą sukurta mokymo įstaigų temų rengimo sistemą naikinančių projekto nuostatų.

2.4. Taip pat nėra aiškus santykis naujų nuostatų su jau esama sukurta ir veikiančia sistema.

2.5. Pažymėtina, kad LBS nėra pavaldi ministerijai organizacija, tad svarstyti teisinis valstybės siekio reglamentuoti visą buriuomenę ir joje vykstančius procesus: sportinio buriavimo atstovus, fizinius ir juridinius asmenis, sportinio bei kreiserinio buriavimo buriuotojų klubus, pavienius asmenis buriuotojus vienijančios organizacijos veiklą. Manytina, kad Valstybės institucijos neturėtų imtis iniciatyvų dėl tokio pobūdžio organizacijų veiklos valdymo ar įtakos jos valdyme bei savivaldoje darymo. Dėl to nebuvo pasisakyta nei LTSA, nei LR susisiekimo ministerijos, nei kitų institucijų, įskaitant ir STT savo išvadose derinant 2017-2018 m. priimtus teisės aktų projektus, kurias gavo LBS rengtiems teisės aktų projektams.

2.6. Taip pat stebina tai, kad nepraėjus nė vieneriems metams, yra keičiama pozicija į priešingą ir yra siekiama sukurti visiškai naują, pagrįstą visai kita logika ir principais veikimo sistemą, sunaikinti jau sukurta ir veikiančią buriuotojų savivaldos sistemą, kuriai ją kuriant pati ministerija, bei kitos valstybės įstaigos, organizacijos pritarė ir neteikė dėl to pastabų. Pažymėtina ir tai, kad LBS visus naujo teisinio reglamentavimo procesus pradėjo ir tęsė beveik 6 metus, o 2017 m. pavasarį, išsiaiškinus visus aspektus ėmėsi naujo teisėkūros proceso, atspindinčio visą sukauptą patirtį, duomenis ir informaciją. LBS tai atliko naudodama savo finansinius ir žmogiškuosius išteklius, neprašė dėl šio proceso vykdymo valstybės paramos ar papildomo finansavimo.

2.7. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus ir informaciją projekto nuostatose siūlome galimą tokį formulavimą turinio prasme:

„Burinių jachtų laivavedžius pagal Lietuvos buriuotojų sąjungos patvirtintas programas rengia Lietuvos buriuotojų sąjungos nustatyta tvarka akredituotos mokymo įstaigos, įmonės ar

organizacijos. Juos egzaminuoja ir burinių jachtų laivavedžių diplomus, tarptautinius kvalifikacijos liudijimus, radijo ryšio operatoriaus pažymėjimus ir šių dokumentų dublikatus Lietuvos buriuotojų sąjungos nustatyta tvarka išduoda Lietuvos buriuotojų sąjunga. “

3. Dėl projektu keičiamo 18 str. 5 d. ir susijusių pakeitimų susijusių su egzaminuotojų, mokytojų, instruktorių tvirtinimo ir skyrimo sritimi:

3.1. Pažymėtina, kad dabar esantis reglamentavimas nustato, kad:

1) visus mokinius, būsimus laivavedžius egzaminuoja LBS kvalifikacinė komisija ir LBS regioninė komisija, o ne mokyklos sudėtyje esanti komisija.

2) komisijų mokyklos neturi, jos sudaromos iš LBS regioninės komisijos narių, nedalyvavusių mokymo procese ir neturinčių jokio interesų konflikto narių.

3) Diplomavimo tvarka ir jų išdavimo tvarka patvirtintos jas suderinus su eile institucijų, įskaitant pačią ministeriją, LSLA (dabar LTSA), STT ir eile kitų.

4) Sistema yra veikianti, LBS yra vienintelė įgaliota institucija, vienijanti visus burinių jachtų sportinio ir pramoginio plaukiojimo klubus, mokyklas ir asociacijas, ji yra „skėtinė“ asociacija ir kito analogo juridinio darinio veikimo principais nebus kuriama Lietuvos Respublikoje. Būtent todėl LBS suteikti įgaliojimai visuotinai išduoti burinės jachtos laivavedžio kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus;

5) Šie dokumentai yra oficialiai suderinti su Susisiekimo ministerija, Saugios Laivybos Administracija (dabartinė Lietuvos Transporto Saugos administracija) per ministeriją, Vyriausiojo archyvaro tarnybą, LR prezidentūros kanceliariją, ir Valstybės dokumentų technologinės apsaugos (VDTA) tarnybą prie FINMIN.

6) Dokumentai turi saugiųjų dokumentų blankų apsaugos 3-čią lygį, juos gamina su VDTA valstybiniu leidimu, patvirtinimu ir priežiūra.

3.2. Derinamo Projekto nuostatos yra neišdiskutuotos, nevertintos jų pasekmės valstybės finansams bei tokio pakeitimo įgyvendinimui būtinų papildomų biudžeto asignavimų, dėl naujų žmogiškųjų resursų, kurie vykdytų šias funkcijas. Projekto pakeitimai suponuoja kad nelieta visiškai kontrolės korupcijos prevencijos kontekste, nes ta pati mokykla tiek moko, tiek egzaminuoja, tiek išduoda dokumentus. Nelieta priežiūros ir kokybės užtikrinimo mechanizmo, kurį yra sukūrusi LBS. Projekto pakeitimu prieštaraujant gerajai praktikai, o taip pat pažeidžiant STT rekomendacijas dėl viešumo, skaidrumo, korupcijos prevencijos, yra siekiama sukurti sistemą, kurioje neatskiriamos visos vykdomos funkcijos nuo mokymo įstaigos akreditavimo iki dokumentų išdavimo. Naujos projekto nuostatos yra neišnagrinėtos, nevertintas jų įgyvendinimo mechanizmas, nesigilinta ir nesiekta įvertinti esamo sukurto modelio, jo veikimo, tarpprocesinių sąveikų, nenagrinėti būtini kaštai tokiai sistemai sukurti iš naujo naudojant valstybės finansinius išteklius. Taip pat pastebėtina, kad nėra įvertinta ir atsižvelgta į tai, kiek šios sistemos sukūrimo procesui buvo skirta žmogiškųjų išteklių, sukurta darbo grupių, skirta laiko analizuoti pasaulinei praktikai, vertinant gerąją patirtį, kurį LBS savo, o ne valstybės biudžeto lėšomis įvykdė vykdydama naujo teisinio reglamentavimo sukūrimui valstybiniu mastu.

3.3. Pažymėtina, kad pagal naujas projekto nuostatas, kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus gali išduoti bet kas, bet kokius, todėl nėra aiškus tolimesnis santykis jau sukurto diplomavimo sistemos ir išduodamų kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų proceso santykis su siūlomais pakeitimais. Nėra aišku, koks mechanizmas turėtų veikti pagal siūlomas projekto nuostatas nelikus mokymo įstaigos: kas ir kaip vykdys tokių asmenų tolimesnio kvalifikacijos kėlimo mokymo procesą, nes skirtingos mokyklos turės savo pažymėjimus, savo diplomus, savo visą infrastruktūrą, kas praktikoje reikš, kad mokymo įstaigos nepriims mokyti ir neišduos, nekeis, nepripažins kitos mokymo įstaigos dokumentų, tad turėdamas pvz. atviros jūros laivavedžio kvalifikaciją asmuo neturės jokio pasirinkimo kur tęsti mokslus dėl vandenynų laivavedžio kvalifikacijos, nes kitos mokyklos tiesiog neturės pagrindo prilyginti ar įvertinti asmens jau turimą kvalifikaciją ir siūlys asmeniui mokyti visko nuo pradžių,

praeiti jau praeitus asmens etapus, tik jau pagal jų mokymo įstaigos reikalavimus. Taip pat antra galima situacija: asmuo pametė savo dokumentą, patvirtinantį kvalifikaciją, o tokios mokymo įstaigos nebėra. Kadangi nėra viena mokykla neišduos dublikato ne savo mokyklos mokiniui, natūralu, kyla klausimas: kas esant siūlomam reglamentavimui turėtų šiam asmeniui išduoti dublikatą, kai nėra vienos „skėtinės“ organizacijos kaip LBS, kuri šiuo metu išduoda visų Lietuvos Respublikoje įsisteigusių mokymo įstaigų mokiniams kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus vieningos sistemos pagrindu. Nesant vieningos sistemos nebus užtikrinta mokymo įstaigų kvalifikacija, mokymo kokybė, nes tai pačiai mokymo įstaigai vykdant visus procesus akivaizdu, itin sunku bus būti objektyviai ir nešališkai priimančiam sprendimus.

3.4. Taip pat tampa neaiškus LBS, kaip vienintelės „skėtinės“ institucijos valstybiniu mastu išduodamų dokumentų su dokumentų blankų apsaugos lygiais, kurie taikomi tiek Asmens tapatybės kortelių saugumui, tiek vairuotojo pažymėjimų saugumui užtikrinti, paskirtis.

3.5. Procedūriniu aspektu, vertinant vykusį susirašinėjimą su ministerija, nėra aiškus statusas ir informacija, kurią ministerija pateiks papildymui Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos Vidaus transporto komiteto 1998 m. spalio 16 d. rezoliucijos Nr. 40 priedo, kas yra išduodančios institucijos, kaip buvo numatyta, suderinta ir patvirtinta, kad LTSA – motoriniams laivams, o LBS – buriniams laivams vykdo diplomavimą ir dokumentų išdavimą ir akreditavimą. Dėl šio dalyko vyko ir tarpinstitucinis susirašinėjimas tiek 2017 m., tiek 2018 m., o 2018 m. antroje pusėje ministerijai buvo pateikti visi trys kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų pavyzdžiai, teikimui šios Rezoliucijos priedui.

3.6. Jei bus įgyvendintas ir patvirtintas projektas, nėra aišku ar ministerija teiks įrašymui į šios rezoliucijos priedą dešimtis juridinių asmenų, vykdančių burinių jachtų laivavedžių mokymą ir kitas susijusias veiklas.

3.7. Taip pat tampa neaiškus statusas akredituotų mokymo įstaigų, kurias akreditavo LBS vadovaujantis galiojančiais, TAR paskelbtais teisės aktais.

3.8. Pažymėtina ir atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal projekto siūlomas nuostatas, analogiškai bet kuri automobilių vairavimo mokykla turėtų mokyti, egzaminuoti ir pati pradėti išduoti vairuotojo pažymėjimus, kas neatitinka bendrosios praktikos formavimo principų.

3.9. Atitinkamai kaip išdava visoms susijusioms projekto nuostatomis dėl mokymo įstaigų akreditavimo, reikalavimai nuostatos mokymo įstaigoms, mokymo įstaigų mokytojams ir instruktoriams bei kiti reikalavimai, susiję su mokymo įstaigomis, jų veiklos, jų išduodamų dokumentų, reglamentavimu, reikiama itin aukštą kvalifikaciją turinčių egzaminuotojų skyrimu ministro įsakymu, kas reiškia – ir šių nepriklausomų nuo mokymo įstaigos egzaminuotojų atlygio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarka (vadovaujantis principu – skiria ir tvirtina ministerija, moka ministerija), yra peržiūrėtinos ir vertintinos atsižvelgiant į esamą situaciją, sukurtą teisinį reglamentavimą, kuris atitinkamai buvo suderintas su visomis būtinomis institucijomis ir yra veikiantis šiuo metu bei pabrėžtina – nereikalaujantis jokių valstybės biudžeto lėšų lyginant su siūlomo projekto nuostatomis, kurios LBS ankstesnių skaičiavimų metu sudaro ne mažiau kaip 150-200 tūkstančių eurų vieneriems metams.

4. Dėl projekto nuostatų, susijusių su burinių jachtų techninėmis apžiūromis

4.1. Siūlome svarstyti ankstesnėms projekto versijoms teiktus siūlymus dėl techninės apžiūros atliekančio subjekto. Taip pat teikiame siūlymą dėl techninės burinės jachtos būklės laisvo deklaravimo. Tokia praktika yra priimta pasaulyje, o kai kuriose valstybėse apskritai nėra privaloma. Toks siūlymas teikiamas atsižvelgiant į tai, kad pats burinės jachtos savininkas, vertindamas laivybos regionus, kuriuose planuoja plaukioti, įvertina kokie saugos reikalavimai yra privalomi ir būtini jo valdomoje burinėje jachtoje, todėl siūlomas reglamentavimas nepasieks tikslo, o atliekamos apžiūros asmenų, neturinčių tam

reikiamos kvalifikacijos bus beprasmės tikslo prasme bei neužtikrins burine jachta plaukiančių asmenų saugumo.

4.2. Primename, kad LBS 2018-01-22 raštu Nr. 8 “Dėl Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 16 ir 26 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 16¹ ir 24¹ straipsniais įstatymo projekto ir susijusių projektų”, atsakydama į 2018-01-11 raštu Nr. 2-151 pateiktą VVTK projektą derinimui per TAIS jau teikė pastabas ir pasiūlymus.

4.3. Lietuvos buriuotojų sąjunga atsižvelgiant į tai, kad burinės jachtos yra viena iš pramoginių laivų rūšių, burinėms jachtoms netaikomos LR saugios laivybos įstatymo nuostatos (1 str. 3 d. 5 p., - burinė jachta – viena pramoginių laivų rūšių), o taip pat siekiant nedubliuoti funkcijų ir burinių jachtų visas technines apžiūras siūlydami vykdyti tik vienai institucijai, realiai turinčiai visus reikiamus resursus ir kompetentingus specialistus, galinčius tinkamai ir kokybiškai vykdyti šias funkcijas dėl burinių jachtų techninių apžiūrų vykdymo - Lietuvos buriuotojų sąjungai, siūlome įstatymo projekte numatyti, įtraukti sekančias nuostatas, teiktas ankstesnėms projekto versijoms, kad:

- 1) Vidaus vandenų transporto priemonių, išskyrus pramoginių motorinių, burinių jachtų ir asmeninių laivų, pirminę techninę apžiūrą, periodinę, dokinę, papildoma techninė apžiūra atliekama susisiekiama ministro nustatyta tvarka.
- 2) Burinių jachtų pirminę, periodinę ir papildoma techninę apžiūrą atliekama Lietuvos buriuotojų sąjungos nustatyta tvarka. Burinių jachtų pirminės, periodinės ir papildomos techninės apžiūros aktą išduoda Lietuvos buriuotojų sąjunga.
- 3) Vidaus vandenų transporto priemonių (išskyrus burinių jachtų) periodinės, dokinės, papildomos techninės apžiūros aktą išduoda Lietuvos transporto saugos administracija.
- 4) Vidaus vandenų transporto priemonių (išskyrus burinių jachtų) periodinę techninę apžiūrą atlieka Transporto saugos administracija, atitinkamai numatyti atliekamus veiksmus, išduodamus dokumentus, nustatyti jų galiojimą.
- 5) Vidaus vandenų transporto priemonių (išskyrus burinių jachtų) papildomą techninę apžiūrą atlieka Transporto saugos administracija, atitinkamai numatyti atliekamus veiksmus, išduodamus dokumentus, nustatyti jų galiojimą.
- 6) Transporto saugos administracija tvirtina Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre įregistruotų vidaus vandenų transporto priemonių (išskyrus burinių jachtų) žurnalų formas, žurnalų pildymo, registravimo ir apskaitos tvarkos aprašus, registruoja Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre įregistruotų vidaus vandenų transporto priemonių žurnalus, tvirtina vidaus vandenų transporto priemonių statybos, pertvarkymo, modernizavimo dokumentus ir brėžinius. Transporto saugos administracija atlieka vykdomų vidaus vandenų transporto priemonių statybos, pertvarkymo, rekonstrukcijos ar remonto darbų techninę priežiūrą.
- 7) Atsižvelgiant į vykusias diskusijas 2017 m., siūlome projekte numatyti LBS prieigą techninių apžiūrų įvedimui į LTSA valdomą atitinkamą registrą.
- 8) Atsižvelgiant į vykusias diskusijas 2017 m., siūlome projekte numatyti savanorišką deklaravimą visiems pramoginiams laivams.
- 9) Teikiame pastebėjimą, kad plaukiojimo rajonai yra numatyti tik Lietuvos Respublikos (toliau LR) vidaus vandenyse ir LR teritorinėje jūroje, tačiau pastebėtina, kad tiek burinės jachtos, tiek kiti pramoginiai ir kiti laivai gali plaukioti LR nepriklausančiuose vidaus vandenyse ir LR nepriklausiančioje teritorinėje jūroje, todėl nėra aišku, koks Įstatymo projekto nuostatų, susijusių su techninėmis apžiūromis santykis galiojimo atžvilgiu su visų rūšių vidaus vandenų transporto priemonėmis, įskaitant pramoginius laivus (tame tarpe motorinius laivus), kurių viena rūšių yra burinės jachtos, jos plaukiojant ne LR vidaus vandenyse ir LR nepriklausiančioje teritorinėje jūroje.

5. *Kiti pastebėjimai ir siūlymai projektui*

5.1. Nuostatos susijusios su burinių jachtų techninėmis apžiūromis, deklaravimu, dokumentų formų tvirtinimu ir panašiai, turi būti įtrauktos į projektą, reglamentuojant Lietuvos buriuotojų sąjungos kompetencijas šiose aukščiau išvardintose srityse.

5.2. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad vykdant pirmąjį teisės aktų, reglamentuojančių burinių jachtų laivavedžių diplomavimo rengimo etapą, Lietuvos buriuotojų sąjungą, atsižvelgdama į Specialiųjų tyrimų tarnybos išvadas, parengė mokymo įstaigų akreditavimą reglamentuojančių teisės aktų projektus, kuriuos derino su Specialiųjų tyrimų tarnyba bei kitomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis, bei tai, kad dabartinė Įstatymo 18 straipsnio 4 dalis neapima burinių jachtų laivavedžių mokymo įstaigų akreditavimo, galiojančio VVTK 19 str. 4 d. taip pat to nėra reglamentuota, siūlome papildyti Įstatymo 18 straipsnį nauja 4 dalimi:

„4. Burinių jachtų laivavedžius pagal Lietuvos buriuotojų sąjungos patvirtintas programas rengia Lietuvos buriuotojų sąjungos nustatyta tvarka akredituotos mokymo įstaigos, įmonės ar organizacijos. Juos egzaminuoja ir burinių jachtų laivavedžių diplomus, tarptautinius kvalifikacijos liudijimus, radijo ryšio operatoriaus pažymėjimus ir šių dokumentų dublikatus Lietuvos buriuotojų sąjungos nustatyta tvarka išduoda Lietuvos buriuotojų sąjunga.“

5.3. Pažymėtina, kad prie projekto nėra pridėtos Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitos remiantis Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodikos patvirtinimo. Nepaisant teiktų argumentų, kad našta sumažės, akivaizdu, kad įvyks priešingai - našta padidės, nes siūlomas reglamentavimas ne palengvina, o apsunkina ūkio subjektų veiklą dėl atsirasiančių naujų įpareigojimų, kuriuos siekiama nustatyti burinių jachtų savininkams.

5.4. Pažymėtina ir tai, kad prie projekto be aukščiau nurodytos Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitos nėra pridėta ir teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažymos vadovaujantis Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243 „Dėl teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklių patvirtinimo“, kuri privalo būti pridėta. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad projektas dėl nežinomų aplinkybių nebuvo rengėjo iniciatyva, siekiant skaidrumo, aiškumo, korupcijos prevencijos projekto nuostatose, pateiktas derinti Specialiųjų tyrimų tarnybai.

5.5. Lietuvos buriuotojų sąjunga ne kartą pasisakė, kad yra pasirengusi bendradarbiauti ir skirti reikiamus specialistus, turinčius reikiamą kvalifikaciją ir specifines žinias bei patirtį, siekiant parengti Įstatymo projektą ir jį įgyvendinančiuosius teisės aktų projektus, bei siekiant tinkamo pramoginių laivų (burinių jachtų) ir jų savininkų ar valdytojų, veiklą visais aspektais reglamentavimo harmonizuojant nacionalinę teisę.

Laikinais vykdanti
generalinio sekretoriaus funkcijas

Kristina Ramonienė